د مرحوم
ډاکټر مولوي
محمد سعيد
سعيد افغاني

Ketabton.com

۱۳۹۵

۲۹ م تلین په مناسبت

د پروفیسر عبدالله بختانی خدمتگار پیغام

www.masjed.se

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د پروفیسر عبدالله بختانی خدمتگار پیغام
ډاکټر مولوي محمد سعید سعید افغاني ۲۹ م تلین په مناسبت

افغانستان – کابل خیرخانه – دریيمه برخه – خدمتگار کتابخونه.
د ۱۳۹۲ د جدی ۱۵ مه - د ۲۰۱۴ کار د جنوري ۶ مه

زړه ته را ډیر ګران وراره امین الدین سعیدي !

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

د خپلو ورونو او کورنیو سره د آخري زمانې له فتنو څخه په امن او امان کې سعید او مسعود و اوسئ.

څو ورځې د مخه، ستاسو خور یې (ښاغلي معراج الدین شمس) په تیلفو ن کې راته وویل چې تاسو د خپل پلار جناب ډاکټر مولوي محمد سعید سعید افغاني ۲۹ م تلین ولمانځئ !

الله پاک تاسو ته خیر او برکت درکړي.

دې زیري سره زما په ذهن کې د ډاکټر مولوي صاحب د خاطرو او ناستو پاستو ډیرې خاطرې را تداعي شوې چې ځینې به یې څرګند کړم.

زما هغه دوست او آشنا د کابل له عربي دارالعلوم څخه فارغ شوي او هملته استاد و.

زه په پښتو ټولنه کې د زیري د ژبنۍ او ادبي اوه نیزې جریدې مسئول چلوونکی وم.

د جریدې د قلمي مرستندویو لیکوالانو په ډله کې سر بیره پر هغه د یاد شوي دارالعلوم ګڼ شمیر شاګردان هم وو.

عبدالهادي هدایت، عبدالوکیل صداقت، محمد یونس خالص، محمد موسی شفیق، محمد ګلاب ننګرهاری، محمد اکبر معتمد شینواری، مطیع الله چمبیلی.
کله چې بیا هغه په ننګرهار کې د هډې د نجم المدارس مدرس او سر مدرس (مدیر) شو. زه د مشرقي ولایت د مطبوعاتو او د ننګرهار ورځپاڼې د مدیریت مرستیال او بیا مسئول مدیر وم.
هلته سعید افغانی یوازې پخپله د « ننګرهار » مجلې او ورځپاڼې ته خپلې لیکنې نه ورکولې، بلکه د مدرسې نور شاګردان یې هم لیکوالۍ او شاعرۍ ته هڅول. او دې کار یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره پرمختګ وکړ چې زما په مشوره، د هډې د مولانا نجم الدین آخوندزاده د ژوندانه او کارنامو په برخه کې د یوې پروژې په توګه د مدرسې ګنو شاګردانو ته مشخصې وظیفې وسپارلې. یعنې د (هډې صاحب) د دقیقې هر اړخیزې بیوګرافۍ د ترتیبولو بنسټ یې کیښود او څارنه یې کوله چې بیا د خدمتګار له خوا د یو کتاب په ظرفیت دا کار پر مخ ولاړ..
زما یادیږي چې مولوی سعید افغانی لس کاله د نجم المدارس مدیر پاته شوې دی. په دې موده کې د مدرسې د تدریسي او اداري چارو د پرمخ بیولو تر څنګ یې هلته د لیکوالۍ ادبي نهضت هم پاللې او سمبال کړی دی. او په همدې حواله زما او د هغه تر منځ ادبي، علمی تولنیز او شخصې روابطو هم ورځ په ورځ د ورورۍ سویې ته ارتقا کړې ده.

کله چې مولوی سعید افغانی د لا لوړو زده کړو لپاره مصر ته ولاړ، هلته یې د الأزهر په پوهنتون کې د تحصیلي

مشغولیت سره قلمي کارونو ته هم اړم شو چې په دې لړ کې په عربي ژبه د خواجه عبدالله انصاري او سید جمال الدین افغان په باره کې د دوو څیړنیزو کتابونو لیکل او چاپول لوړ ارزښت او درنښت لري.
او د هغه په دې مهم کار ،د هغه د یو دوست او ورور په توګه زه هم نازیدلی یم او کله چې وطن ته راغی بیا زما په غوښتنه یې دوهم یاد شوی کتاب یې په پښتو وژباړده او بیا چاپ شو.
هغه بیا په څیړنیزو سیمینارونو کې فعاله برخه اخستله او ډیر ځله به په ډیرو مسائلو کې زمونږ دواړو یو شان دریځ و.
د علمي فعالیتونو او لیکنو ترڅنګ هغه به تل د وطن او ملت مسائلو ته پوره توجه کوله.
هغه د ژوندانه په وروستیو مرحلو کې هم د شخصي، هم د ملي او وطني منازعاتو د حل لپاره «سوله او تفاهم» مهم ضرورت باله. ددې نظر د خپرولو لپاره یې هم په شفاهي توګه او هم د مقالو په بڼه ډیر تبلیغ کاوه او هڅه یې کوله چې خپله نظریه هر چاته ورسوي. ما یې هم ددې نظر تایید کاوه.
او بې سببه نه ده چې ما دهغه د بیوګرافۍ رساله چې ما لیکلي وه « د سولې او تفاهم مبلغ دوکتور سعید افغانی» نوملې ده. ځکه چې زه پخپله اصولاً او اساساً یوازې د خپلو خلکو او هیواد په کچه نه بلکه په انساني ټولنو کې د ټول انسانیت لپاره په ټولو ذات البیني پرابلمونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د (عدم تشدد) ملاتړ او لار روی یم.
ما دجناب فخر افغان خان عبدالغفار خان بابا په لاربښودنه د خدايي خدمتګارئ نظریه منلې ده. ددې نظریې د عملي کولو په لاره کې باید خدايي خدمتګار په عدم تشدد وجلیږي او یو انسان باید پرته له کومې طمعې د بل انسان خدمت وکړي...

ګرانه سعیدي صاحب !

زما دوست، آشنا، ملګری او وروړو ستاسو پلار دې الله پاک وبښي،

د هغه را سره ډیرې خوږې خاطرې دي، څو بیلګې مې یې درته ولیکلې ،

اوس زړه مې غواړي چه دعدم تشدد دانساني احساس په ارتباط خپله یوه بله خاطره درته ولیکم:

که دې په یاد وي زه څوکاله دمخه، هملته،جرمني ته،ستاسو د اوسیدو ښار (کولن) ته،په جرمني کښې « دافغانستان دفرهنګي ودې ټولنې» په بلنه، دوه کاله سرپه سر، دهغوی له خوا جوړو شوو سیمینارونو ته بلل شوی وم.

په هماغه مهال ترسیمینار وروسته، بیا دښاغلي جمال ناصر پرهیز په بلنه دیو څو ورځو لپاره د « اوګسبورګ ښار» ته هم تللی وم.

له هغې خوا د نوموړي جمال ناصر او دهغه د ورور امیر کروړ پرهیز په ملګرتیا د هغوي په موټر کښې بیرته در روان وم.

په لاره کښې یو څه ستړی هم شوم او لږ څه د کوزیدو طبیعي ضرورت هم محسوس شو.

یو کافي سره کښیوتو.

آسمان شین،هوا معتدله او لمر دخپلو وړانګو سره د ملایمې تودوخې مهرباني هم کوله.

دکافي سره جوخته یوه لویه کرونده وه.

ماوې: دغسې به تیر شوو.

په کرونده کښې دشړشمو د بوټو غوټۍ د پنځیدلو په حال کښې وي،

او زمونږ دبختان کلی،ان زمونږ پخپلو وړو کوړکیو پټیو کښې داسې غوټۍ یې را یادولې هوا نوراني او معتدله وه.

دکروندې په شاو خوا سرک باندې مو « ننګرهاری چکر» لګاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له مخامخ خوا څخه يو تن، چه ډير عادي کالي يې په غاړه وو، خپل يو غټ سپي سره راروان و.

زه له وړوکتوب څخه،له « مار » او « سپي » څخه ډير ډاريږم.

دسپي دپړي جلب دهغه د خاوند په لاس کښې و. مگر سپی ډير غټ و،نو ځان مې د سرک په دې بله غاړه کړ.

سړي سلام واچاوه او د روغبړ تمايل يې وښود.

درې واړه ودريدو لاسونه مو سره ورکړل.

امير کروړ په جرمني ژبه ډير ښه پوهيږي.

دهغه دخبرو له ترجمې څخه زه دومره پوه شوم چه زما په باب يې وويل: « دی دافغانستان لوی ليکوال، شاعر او دانشمند دي»

دهغه سړي توجه ماته ډيره شوه.

دسپي واگی يې کلک نيولی و. ماته را نژدې شوه. ويې ويل:

زه ستاسو په ليدو ډير خوشحاله شوم سمدستي ځم زما ميرمن راته منتظره ده.

هغه روان شو سپي يې لکۍ خوزوله مونږ خپلو کښې سره وويل:

کور به يې چيرته ليرې وي ميرمن يی لار څاري وو.

مونږ د کروندې چار چاپيره چکر ولگاوه. چه بيرته د کافي مخې ته ورسيدو وموليدل چه له لوی واټ څخه، دموټرله خوا څخه ميړه او ميرمن زمونږ خواته راځي.

تر روغبړ وروسته سړي وويل:

دا زما ميرمن ده.په موټر کښنی ناسته وه.(لږموسکی شو)اوس می سپی په موټر کښنی کښيناوه

او دامی راوستله چه تاسو سره معرفی شی.

هغه د جرمنی ديو ښارنوم واخيست او وايی ويل:

مونږ دواړو دهماغه ښار د پوهنتون دحقوقو د پوهنځی استادان يو..

مونږ دری واړو تعارف امير کروړ ورته وکړ.

هغه زما په اوږو لاس کښيښود. ويی ويل: اجازه ده چه زه له تاسو څخه يوه پوښتنه وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وویل: مهرباني وکړه!

هغه: ولی ستاسو په هیواد کښی افغانان انسانان وژنی؟

ما ستاسو دغه پوښتنه سمه نه ده:زما بدعادت دادی چه زه دغلطو پوښتنو ځواب نه ورکوم.

هغه نو لطفاً تاسو زما د پوښتنی غلطی راسمه کړی!

ما: که داسی وای:ولی انسانان انسانان وژنی؟ نوما به خپله رایه څرګنده کړه وای.

هغه: ما خپله هغه پوښتنه بیرته واخیستله او همداسی چه تاسو و ویل زه درنه پوښتنه کوم:

ولی انسانان انسانان وژنی؟

ما: مهرباني وکړی تاسو دواړه میړه او میرمین ماته غوږ شی!

دنن څخه زیات وکم دوه زره کلونه دمخه،دفلسطین په (ناصره) نومی کلی کښی،یو ځوان راپا څید خپلو خلکو ته یی سمه لارښودله.

هغه به ویل: څوک مه وژنی! څوک مه وهی ان تردی که چا په څپیړه ووهلی هم مه په قاریږی او دخپل مخ دابله خوا ورته واړوی چه...

تاسو دهغه انسان نوم پیژنی؟

هغه : هو !عیسی

ما : ښه،ترهغه زیات وکم شپږ سوه کاله ورسته،دعربستان دشګلن هیواد دمکی په ښارکښی یو ځوان دخلکولارښود شو.هغه به هرچاته ویل:

څه چه دی پرځان پیرزوی هغه پرنورو هم پیرزو کړه او څه چه دی پرځان پیرزو نه وی پربل یی هم مه پیروز کوه!

تاسو ددی کس نوم پیژنی ؟

هغوی دواړو په یو غږ

هو ! محمد

اوس زه تاسو دواړه نه پوښتنه کوم چه نور خونور،که یوازی ددغو دواړو سترو انسانانو یوازی همدا یوه یوه خبره ، ددی زمانی انسانان په زړه ومنی او عمل پری وکړی، بیا به انسانان انسانان ووژنی؟

دواړو په یو څه ملایم ژړه غونی غږ: نه نه هیڅکله نه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

میره زما لاسونه ښکل کړل میرمن یی هم زما په لاسونو پریو تله لاسونه یی ښکلول او اوښکی یی پری څڅیدلی.
په هغه رحمانی انسانی فضا کښی،پنځه واړه ډوب شوو چوپه چوپتیا خپره وه او یوبل ته مو دانسانی مینی او محبت په نظر کتل
لږ شیبی ورسته هغه شخص و ویل
زړه مونه کیږی چه درڅخه بیل شو.خو د خپل کور دلیریوالی اوضروری کارونو دلرلو لامله معذرت واړندی کوو او رخصت غواړو.
دهغه جنتی هوا او روحانی فضا دپرتم په درنښت کښی،د دواړو خواوو څخه خبره چور هیره وه چه یو تربله آدرسونه او دتیلفونونو نومری یا ویزیت کارتونه ورکړو یا و اخلو !
ګرانه ډاکټر سعیدی !
که کولی شی لطفآ تاسو او د ډاکټر مولو ی سعید افغانی صاحب دتلین مراسمو ښاغلی برخه وال، دانسانی کرامت د ورورولی،مینی او محبت زما دغه پیغام هملته،نور انسانانوافغان، جرمنیانو او نورو ته زما له سلامونو او نیکی هیلو سره ورسرویی!
خلکو ته ووایی چه دبشریت دتمدن دساتلو او لاپنځولوڵپاره دسولی،تفاهم او عدم تشددپربنادی استعمار، استثمار،استعباد او استحمار دودونه او ورواجونه دی پریږدی او دانسانی وروری برابری پیرزوینی ، مینی، محبت او همکاری لاری ولټوی او خپلی یی کړی
کیدی شی چه تاسو ونه وایی بل څوک به راته ووایی:
ته ساده یی! ددی خبریو زمانه تیره ده
زه به ورته ووایم، دتاریخ دټولومرحلو په نسبت ،همدا اوس ددغو خبرو ضرورت زیات دی ځکه چه اوس دتشدد وسایل ترهربل وخت هم زیات شوی ، هم عام شوی،هم خطرناک شوی دی. نو همدا نن یی باید مخنیو وشی .
همدا نن اوترسبا پوری نورهم ناوخته کیږی
زه یی هم نن ډیر ضرور بولم مهربانی وکړی اوسبا ته یی مه پریږدی!
که څه هم زه دعلامه اقبال خبره :
غمه ام از زخمه بی پرواستم
من نوای شاعر فرداستم
اود سید حسن خان حسن شپون په وینا:
زه دنن ورځی شاعر نه یم پوهیږم
زما نه رسوی غږ ترغوږه پوری
و ما توفیقی الابالله علیه تو کلت والیه انیب
والعل الله یحدث بعد ذالک امرآ
والسلام علی من اتبع الهدی

ستاسو خدمتګار
پروفیسر عبدالله بختانی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library